

Kemal Sinan Özmen

**BABAMIN
SANDIĞI**

roman

BİLGİ YAYINEVİ

*Küçük krizler insanı tutucu yapar,
büyük travmalar ise dönüştürür.*

Sandığım

Sen düşününce dönüşür bu koca dünya,
Bulutlar, gökler ve ötesi zihninde yaşar.
Bir moladır ömür, zamanın kavşağında,
An, anı ve anlam sen düşününce başlar.

İlk Söz

Gagasıyla tuttuğu zamanın ipini bulutlara dolayan kuş, gözüne insancıklardan birini kestirdi.

Dünyanın gürültüsünden çok uzaklarda, sonsuzluğa yakın bir yerlerde sakince süzülürken yükselmek için birden kanatlarını çırpıttı.

Gövdesinin altında dalgalanan hava aşağılarda yine büyük fırtınalar koparacaktı.

Aşağıda oluşacak kargaşanın içinde kaybolmamak için insanın görülmeyeni görebilmesi, duyulmayı duyabilmesi ve hiç anlatılmamış olanı anlayabilmesi gerekirdi.

1. BÖLÜM

Sağalmaz Bir Yara

Ozan sanki otobüsün önünde değil de uçurumun kenarındaydı. Babasının elini sıkı sıkı tutuyordu. O eli bıraksa zihnini saran dipsiz karanlıkta savrulup yok olacaktı. Yüreği ağzında, otobüse doluşan insanların telaşına dalmışken omzuna dokunan muavinin aceleci tavrıyla irkildi. Bu sapsarı dişli adamla zoraki selamlaştı. Babasının eski öğrencisi olan muavin kan ter içinde kalmıştı fakat tüm bitkinliğine rağmen arı gibi vızıldayarak otobüsün alt kısmına tahta valizleri, nevresimlere sarılmış yorganları, turşu ve peynir bidonlarını yerleştiriyordu. Ozan'ın sonunda korktuğu gün gelip çatmıştı. Yedi sene boyunca yatılı okuyacağı Kadıköy Anadolu Lisesi'ne gitmek için İstanbul otobüsüne biniyordu.

Otobüsün camından yansıyan güneş, gözlerini aldı ve Ozan başını kaldırıp gökyüzüne baktı. Dağlardan taşıp Muş Ovası'nın sapsarı boşluğuna doğru uçuşan bulutlar nasıl da kusursuz, apaktı. Köpüklü bulutları yer yer delip geçen serin sabah güneşiye tüm yazı sırtında taşıyıp sonunda eylül ayına varmış olmanın yorgunluğu içindeydi. Önündeki yaşlı adamın, muavini azarlamasıyla kendine geldi. Etrafını saran bu otogar tantanası, toz duman içinde koşuşturan telaşlı insanlar onu iyice sindirmişti. Yazıhanelerin önündeki kırık dökük kaldırıma oturan ak sakallı bir adam, onun yanında Ozan'ın bilmediği bir dilde türkü

mırıldanıp ağlayan iki köylü kadın, çatlak sesiyle gazoz satan çatık kaşlı, kavruk oğlan, otobüse binmeye çalışan kör dilencinin serzenişleri ve tüm bu keşmekeşi daha da çekilmez kılan nemli sigara kokusu onu boğuyordu. Soluksuz kaldığı o anda başını sudan çıkarır gibi doğruldu, tekrar gökyüzüne baktı. Yükseklerde, bulutlara yakın bir yerde yalnız başına uçan kapkara bir kuş gördü. Belki kartaldı belki de şahin fakat şahinler bu kadar yükseğe çıkamazdı. İçini tarifsiz bir özlem aldı. Sanki kafese tıklmıştı ve demir parmaklıklar ardından o özgür kuşu gözlüyordu. Kuş da hiçliğin ortasındaki bu şehirde, tozun dumanın içinde yaşayan insanları hüznle seyrediyordu.

“Biliyor musun, Hikmet Hoca benim hocamdır” dedi güleç muavin. Bunu beşinci kez dediğinden bihaber bir edayla söylemişti. “Hoca” kelimesiniye ciğerine yakın bir yerden, boğuk bir sesle vurguluyordu.

Ozan, muavinin sohbet etme ısrarından bıkmıştı fakat terden beyaz gömleği vücuduna yapışmış bu adamın, sırtındaki gitarı almaya çalıştığını fark etmemişti.

Hikmet Bey, “Gitarı ağabeyine ver oğlum, üst kısımlara yerleştirecek” dedikten sonra hemen muavine döndü. “Maşallah, şu sağ taraftaki yorganların üstüne... Çok da zorlama! Hah! Tamamdır. Gözümsün!”

Ozan gitarından ayrıldığı için iyice boşluğa düşmüştü. İstemsizce bir adım attı, muavine çıkışmak istedi ama karnına oturan kaygı onu tuttu. Gözyaşlarına boğulmamak için kendini zorluyor, o sırada babasının elini daha da sıkıyordu.

“Başım üstüne hocam. Kafamı kırarım, oğlanın sazını kırmam.”

“Maşallah, gitardır o gitar” diyerek güldü Hikmet Bey.

“Gitar nedir?” diye söylendi muavin ve Ozan’a dönüp, “Sen de ne Osmanlıymışsın yeğenim!” diyerek kakhahayı patlattı. Burarlarda Türkçesi düzgün, hali vakti yerinde insanlara “Osmanlı”

derlerdi. Bu gariban muavin için, annesi de babası da öğretmen olan Ozan yeterince varlıktı.

Ozan'ın geveze muavinden hiç hazzetmediğini gören Hikmet Bey, oğlunun başını okşadı. Ozan'ın yüzünden akan endişeyi yüreğinde hissediyordu. Ne var ki yapabileceği hiçbir şey yoktu. Annesine göre, Ozan iyi bir eğitim almalıydı ve bunun bir bedeli vardı.

Ozan dönüp babasına baktı, kalbinde hâlâ ufak da olsa bir umut besliyordu. Özenle taranmış siyah saçlarıyla, yüzünden hiç eksik olmayan incecik gülümsemesiyle, ara sıra alt kısmından biraz düzelttiği posbıyıklarıyla, asla tozlanmayan ayakkabıları ve kahverengi takım elbisesiyle babası, mermerden yapılmış bir heykel misali yanında duruyordu. İstanbul'a gitme fikriyse kalbine saplanmış kör bıçaktı fakat o otobüse binmese evine ve ailesine veda etmek zorunda kalmayacaktı. Şimdilik gözlerinden boşalacak yaşları tutan, bu çocuksu umuttu.

"Annem nerede kaldı baba?"

"Memleketin eğitim sistemini kurtarıyor oğlum. Gelir birazdan" diyerek saatine baktı Hikmet Bey. "On beş dakikamız var."

Ozan'ın annesi Suna Hanım, il milli eğitim müdürlüğünde şube müdürüydü. Hırslı ve oldukça disiplinli bir kadındı. Eşinin memleketine atanınca tuğgeneral olan dayısının da desteğiyle okul müdürlüğünden il şube müdürlüğüne terfi etmişti. Hikmet Bey'le 1967'de Gazi Eğitim Enstitüsü'nde tanışmış ve okul biter bitmez evlenmişlerdi. Denizli'de doğup büyüyen Suna Hanım son yedi senedir Muş'ta yaşıyor olmanın ona verdiği eziyetle kendini işine vererek mücadele ediyordu.

"Annem geldi!" dedi Ozan.

Suna Hanım tüm azametiyle yanlarında belirdi. Eşinin yüzüne bakmadan, "Kurtardın mı milli eğitimi?" diye sordu Hikmet Bey.

“Senden farklı olarak benim sorumluluklarım var.”

“İstanbul’a okumaya göndereceğin tek evladın da bu sorumluluklara dahil mi?”

“Şimdi olmaz Hikmet Bey” dedi Suna Hanım. Ozan’ın elini tuttu. “Benim akıllı, zeki oğlum artık anadolu liseli oldu!”

“Kadıköy Maarif Koleji hem de!” dedi Hikmet Bey, yarattığı gerginliği hafifletmek için.

“Son beş yıldır maarif kolejlerine anadolu lisesi diyoruz. Artık bu nadide okullarımızın adını anadilimizde söylüyoruz.”

“Anadolu’ kelimesi Yunanca, ‘lise’ kelimesi Fransızca. Hatta ‘okul’ kelimesi de Fransızca *école* kelimesiydi, değil mi? Bu arada okulu tanımlarken kullandığın ‘nadide’ kelimesiyse Farsça.”

Suna Hanım, eşine ters bir bakış attı. “Gerçekten tahammül edilebilir gibi değilsin Hikmet Bey.”

“‘Tahammül’ Arapça” diyerek Ozan’a fısıldadı ve bıyık altından güldü. Ozan başını eğerek kıkırdadı; babasının bu tür müzipliklerine bayılırdı.

“Hikmet Bey!”

Eşine aldırış etmeyen Hikmet Bey, “Haydi Abbas, vakit tamam” deyip Ozan’ın başını okşadı.

Yazıhaneden olanca havasıyla çıkan genç şoför, sarı metal çerçeveli güneş gözlüğünü taktı ve ağzındaki sigarayı yere atıp ezdikten sonra ağır ağır otobüse yürümeye koyuldu. Elindeki zarfları kendisine tutuşturan birkaç kişiyi isteksizce dinleyerek tüm emanetleri koltuğunun altına koydu. Otobüsün yanına geldiğinde Hikmet Bey’i gördü, tüm havası birden değişti.

“Hocam, delikanlının yolculuğu bugün müydü? Keşke sizi yazıhanede ağırlasaydık.” Bir taraftan da göz ucuyla otobüsün bagaj kapaklarını kapatan muavini izliyordu.

“Evet Abit. Ozan’ı bugün gönderiyoruz. Sana emanettir.”

“Hoş geldiniz hoca hanım” dedi Şoför Abit, Suna Hanım’a dönerek fakat Suna Hanım bu candan merhabayı pek umursamadı. Ardından Hikmet Bey’i yanıtladı:

“Başım üstüne hocam. Kim karşılıyordu Ozan’ı?”

“Bacımın eşi gelecek. Adı Abdullah. Ona teslim edersin.”

“Başım üstüne.” Ozan’a döndü. “Senin baban var ya, bu memleketteki en esaslı, en delikanlı, en babayığit adamdır! Oku, adam ol, bizim gibi cahil kalma. Hocamı üzme ha! Tamam mı yeğenim?”

Ozan iyice soluklaşmış sesiyle, “Tamam” diyebildi sadece.

“Hocam, yeğenim bize emanettir. Sen rahat ol. Enişteye teslim ettiğim zaman bizim yazıhanenin simsarını ararım. Sen yarın öğlene doğru yazıhaneye bir uğra, hayırlı haberi alırsın inşallah.”

“Var ol Abit.”

Abit, “Ellerinden öperim hocam” deyip Hikmet Bey’in eline doğru hamle yaptı ama Hikmet Bey müsaade etmedi.

Şoförü uğurladıktan sonra sıra Ozan’ı otobüse bindirmeye gelmişti.

“Evet, otobüs de yavaş yavaş doldu. Artık biz de binelim mi Ozan?” diye söylendi Suna Hanım.

“Sana yedi numarayı aldım oğlum. Şoförün iki arkası, hemen sağ koridor. Birlikte koltuğunu bulalım mı?”

Hikmet Bey, oğlunun omzunu tuttu ve yürümesi için bir adım attı.

Ozan bir anda gözyaşlarına boğuldu. Önce gitmemek için yalvardı, etraftaki meraklı bakışları önemsemeden bir annesine bir babasına bakıp onların yanında da okuyabileceğini kesik soluklar alarak ve akan burnunu önemsemeden dile getirdi. O âna kadar yüzünden gülümseme eksik olmayan Hikmet Bey’in gözlerine ağır bir karanlık çöktü. Sanki babası yüzündeki maskeyi çıkarmış, kırılğan ve öfkeli olan gerçek yüzünü göstermişti. Suna Hanım’sa aynı tafıralı edasıyla kımıldamadan oğlunun önünde duruyor, Ozan’ın kendine gelmesi için sabırsız ve duygusuz bir ifadeyle etrafa bakıyordu. Annesi de babası da birbir-

lerine tek kelime etmedi. Büyük bir kavgaya girmiş gibiydiler. O sırada Ozan cebinden çıkardığı mendiliyle burnunu ve yanaklarını silerken, iyice öfkelenen babasının onu kurtarıp kurtarmayacağını anlamaya çalışıyordu.

Hikmet Bey, “Suna...” dedi dişlerini sıkarak.

Suna Hanım, eşinin sözünü kesti. “Hayır, bunu kaç yıldır konuşuyoruz. Bu kararı birlikte verdik ve bitti! Ozan, memleketin en iyi okullarından birinde okuyacak. Burada ne yapacak? Nasıl iyi eğitim alacak?”

Hikmet Bey sesini yükseltmemeye çalışarak, “Biz de burada okuduk” dedi.

Babasının öfkesi Ozan’a umut veriyordu.

“Okudun da ne oldun? On iki yıldır sınıf öğretmenliği yapıyorsun. Müdürlüğü bile...” Suna Hanım kendini tuttu çünkü eşinin gözündeki o deli ifadeyi görmüştü. Paşa dayısının, “İdarecilik idare etmektir” sözü aklına geldi. Eğer öfkelenirse eşi kazanacaktı.

“Memleketimi de beni de beğenmiyorsun. Seninle üç yıl aynı okulda okuduk.”

Suna Hanım geri adım attı. “Haklısın... Özür dilerim... Allah aşkına çocuğu... Birlikte karar vermiştik” dedi ve eşinin artık kendisini dinlemediğini fark edince sustu.

Hikmet Bey oğluna döndü, bir dizini yere koyup gözlerinin içine baktı. Onu alnından öptü, saçlarını okşadı ve yanaklarında kalan gözyaşlarını sildi. Başını başına dayayıp, “Bir gün seni neden gönderdiğimi anlayacaksınız” diye fısıldadı.

Ozan, babasının yüzüne baktığında gideceğini anlamıştı fakat babasının o sözü yüreğindeki tüm korkuyu bir anlığına silmişti. Neden gitmek zorunda olduğunu bilmeseydi de babasının yüzündeki o ifade zihnini aydınlatmıştı. Babası gözlerinin içine bakarken ağlamadan otobüse binmesi için âdeta ona yalvarıyordu.